

SELETUSKIRI
regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Maaeluministri 18. augusti 2020. a
määruse nr 57 „Põllumajandus- ja Toiduameti põhimäärus“ muutmise“
eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Maaeluministri 18. augusti 2020. a määruse nr 57 „Põllumajandus- ja Toiduameti põhimäärus“ muutmise“ eelnõu (edaspidi *eelnõu*) on välja töötatud Vabariigi Valitsuse seaduse § 42 lõike 1 alusel.

Maaeluministri 18. augusti 2020. a määruse nr 57 „Põllumajandus- ja Toiduameti põhimäärus“ (edaspidi *määrus nr 57*) muutmisega kaotatakse Põllumajandus- ja Toiduameti (edaspidi *amet*) struktuurist kalapüügi- ja turukorralduse osakond. Kalapüügi- ja turukorralduse osakonna põhiülesanded antakse üle ameti toiduosakonnale ning loomatervise ja -heaolu osakonnale. Lisaks kavandatakse üle viia seitsme loomatervise ja -heaolu osakonna järelevalveametniku teenistuskohad regioonidesse ning strateegilise planeerimise ja analüüsi osakonna ekspordinõunike teenistuskohad piirikontrolli osakonna koosseisu. Samuti luuakse strateegilise planeerimise ja analüüsi osakonda teenistukoht PERK-i (püügiandmete esitamise rakendus kaluritele) peakasutaja rolli täitvale ametnikule.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud ning neile on juriidilise ekspertiisi teinud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Margit Rum (625 6280, margit.rum@agri.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu on välja töötatud ameti ettepanekul eesmärgiga suurendada avaliku teenuse kvaliteeti ja saavutada tõhusam töökorraldus ametis. Nimetatud eesmärgid saavutatakse tööprotsesside ühtlustamise ja järelevalvega seotud valdkondades sujuvama töö koordineerimise, protsesside kiirendamise ning vahetumat koostööd võimaldava paindlikkuse suurendamise abil. Põhimääruse muudatustega luuakse selleks vajalikud õiguslikud tingimused, korrastades ameti struktuuri nii, et kaotatakse ebavajalikud dubleerimised töökorralduses. Selle tulemusena saavutatakse vähemaga rohkem ja ameti tegevus on tulemuslikum.

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 punktiga 1 tunnistatakse kehtetuks määruse nr 57 § 11 punkt 1, kuna ameti struktuurist kaotatakse kalapüügi- ja turukorralduse osakond. Selle tulemusena kaob kalapüügi- ja turukorralduse osakonna juhataja ametikoht ning seda täitev teenistuja koondatakse. Ameti teenistuskohade nimistust kaotatakse kalapüügi- ja turukorralduse osakonna juhataja ametikoht.

Eelnõu § 1 punktiga 2 tunnistatakse kehtetuks määruse nr 57 § 12, kuna kalapüügi- ja turukorralduse osakond lõpetab eraldiseisva osakonnana tegevuse ning kõik senised kalapüügi- ja turukorralduse osakonna põhiülesanded antakse üle toiduosakonnale ning loomatervise ja -heaolu osakonnale. Selle tulemusena kaotatakse nelja kalapüügikorralduse ametniku ametikoht. Osakondade ülesannete koondamine on mõistlik, kuna seeläbi suureneb valdkonnasisene koostöö ja ühetaoline pädevus koondub ühtse juhtimise alla, mille tulemusena väheneb ka ettevõtjate halduskoormus.

Eelnõu § 1 punktiga 3 täiendatakse § 13 punktiga 7, mille kohaselt saab loomatervise ja -heaolu osakonna põhiülesandeks korraldada kutselise kalapüügiga seonduvaid toiminguid ning sellega

seotud andmete kogumist ja aruandlust. Nimetatud tegevused olid siiani kalapüügi- ja turukorralduse osakonna põhiülesanded. Kutselise kalapüügi korralduse valdkonna sisulised muudatused on seotud ka PERK-i (püügiandmete esitamise rakendus kaluritele) kasutuselevõtuga, mis on toonud kalapüügi- ja turukorralduse osakonnas otseselt kaasa töökoormuse märkimisväärse vähenemise.

Eelnõu § 1 punktiga 4 esitatakse § 16 tekst uues sõnastuses, mis sätestab piirikontrolli osakonna põhiülesanded. Sõnastus ei ole võrreldes kehtiva redaktsiooni sõnastusega muutunud.

Punktis 1 sätestatakse, et piirikontrolli osakonna põhiülesandeks on teha valdkondlikes õigusaktides ette nähtud ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, sealhulgas veterinaarjärelevalvet ja veterinaarkontrolli, Eestisse toimetatava looma ja kauba üle piiripunktis ja muus ametliku kontrollimise kohas.

Punktis 2 sätestatakse, et piirikontrolli osakonna põhiülesandeks on korraldada ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute, sealhulgas veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli tegemisega, ning järelevalve rakendamisega, nagu sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete vastastikune tunnustamine, seotud läbirääkimisi ning teha koostööd kolmandate riikide asjaomaste ametiasutustega. Nimetatud tegevused olid eelnõu § 1 punkti 6 kohaselt strateegilise planeerimise ja analüüsi osakonna põhiülesandeks.

Muudatusega kavandatakse viia seitsme loomatervise ja -heaolu osakonna järelevalveametniku teenistuskohad regioonidesse (põllumajandusloomade aretuse ja sööda valdkonna järelevalvet tegevad ametnikud), strateegilise planeerimise ja analüüsi osakonna ekspordinõunike teenistuskohad viia piirikontrolli osakonna koosseisu ning luua strateegilise planeerimise ja analüüsi osakonda teenistukoht PERK-i (püügiandmete esitamise rakendus kaluritele) peakasutaja rolli täitvale ametnikule. Ekspordinõunike teenistukohtade viimine strateegilise planeerimise ja analüüsi osakonnast piirikontrolli osakonda tagab ühtse koostoime nii impordi kui ka ekspordi valdkonnale. Samuti tagab kogu impordi ja ekspordi pädevuse koondamine ühte osakonda ka parema tööjaotuse ning asendusvõimalused. Järelevalve koondumine regiooni annab protsessi- ja regioonijuhtidele ning juhtivspetsialistidele võimaluse ametnike tööd paremini juhtida ja korraldada.

Eelnõu § 1 punktiga 5 täiendatakse § 20 punktiga 4, mille kohaselt saab toiduosakonna põhiülesandeks korraldada Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika turukorraldusabinõude ning kalandusturu korraldamise abinõude rakendamist ja toodete, sealhulgas alkoholi kvaliteedinõuetele vastavuse järelevalvet. Nimetatud tegevused olid seni kalapüügi- ja turukorralduse osakonna põhiülesanne. Sõnastus ei ole võrreldes kehtiva redaktsiooni sõnastusega muutunud.

Eelnõu § 1 punktiga 6 tunnistatakse kehtetuks määruse nr 57 § 25 lõige 7, mille tulemusena jäetakse strateegilise planeerimise ja analüüsi osakonna põhiülesannete hulgast välja ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute korraldamine, sealhulgas veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli, ning järelevalve rakendamisega, nagu sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete vastastikune tunnustamine, seotud läbirääkimised ning koostöö tegemine kolmandate riikide asjaomaste ametiasutustega. Nimetatud tegevused antakse eelnõu § 1 punkti 4 kohaselt üle piirikontrolli osakonnale.

Eelnõu § 2 kohaselt jõustub määrus 1. jaanuaril 2025. aastal.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõuga kavandatud muudatused ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Kavandatud muudatustega ei kaasne otseseid ega olulisi mõjusid loodus- ja elukeskkonnale, riigi julgeolekule, kohaliku omavalitsuse korraldusele, majandusele, siseturvalisusele ega regionaalarengule Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 46 lõikes 1 loetletud mõjuvaldkondade põhjal. Muudatused ei avalda mõju elanikkonna tervisele ega tervishoiukorraldusele, inimeste heaolule ega sotsiaalsele kaitsele, tööturule, keskkonnale, demograafiale ega rahvastiku arengule, soolisele võrdõiguslikkusele, võrdsetele võimalustele või inimeste õigustele. Määruse rakendamisega kaasneb väheoluline mõju riigiasutuste korraldusele ehk ametile. Eelnõuga kavandavad muudatused aitavad suurendada asutuse tegevuse mõjusust, parandades asutuse tegevuse tõhusust, selgust ja kvaliteeti. Ebasoovitavate mõjude risk on eeldatavasti väike.

Kuna määruse rakendamisega eeldatavasti ei kaasne olulisi mõjusid, ei ole Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 65 lõike 2 kohaselt vajadust koostada mõjude analüüsi.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamiseks vajalikud muudatused ameti haldusaktides ja muud ümberkorraldused ameti tegevuses, sealhulgas muudatused ameti teenistuskohdade koosseisus ning sellega kaasnevates personalitoimingutes, tehakse õigusaktidega kehtestatud korras. Töö ümberkorraldamisega võib kaasneda ametnike teenistussuhte muutmine ja lõpetamine avaliku teenistuse seaduses sätestatu kohaselt. Määruse kehtestamisega kaasneb vajadus muuta asjaomaste ametnike või töötajate ametijuhendeid või töölepinguid ennekõike osakondade nimede ja põhiülesannete muutmise ning tööülesannete täpsustamise või muutmise tõttu. Kui ametniku ametijuhendit muudetakse asutuse ümberkorraldamise tõttu sellises ulatuses, mis eeldab ametniku nõusolekut, ja ametnik ei ole seda andnud, siis kohaldatakse tema suhtes avaliku teenistuse seaduse § 90 lõike 1 punkti 3 alusel koondamist. Sama kehtib ka töötaja suhtes. Töölepingu seaduse § 89 lõike 1 kohaselt võib tööandja töölepingu erakorraliselt üles öelda, kui töösuhte jätkamine kokkulepitud tingimustel muutub võimatuks töömahu vähenemise või töö ümberkorraldamise tõttu või muul juhul töö lõppemise tõttu(nt koondamine). Ametniku teenistusest vabastamisega seotud kulud sõltuvad eelkõige tema palgast ja teenistusest vabastamise korral etteteatamise tähtaja järgimisest. Töötaja töölepingu ülesütlemisega seotud kulud sõltuvad töötaja töötasust ja töölepingu ülesütlemise etteteatamise tähtaja järgimisest.

Kalapüügi- ja turukorralduse osakonna juhataja ametikohta täitev teenistuja koondatakse, sest põhimääruse muudatuse tulemusena kaotatakse ameti struktuurist kalapüügi- ja turukorralduse osakond ning nimetatud osakonna ülesanded antakse üle toiduosakonnale ning loomatervise ja -heaolu osakonnale, mistõttu muutub kalapüügi- ja turukorralduse osakonna juhataja ametikoht ebavajalikuks. Kalapüügi- ja turukorralduse osakonna juhataja koondamisega kaasneb hüvitis, millele lisaks makstakse ametnikule palka iga etteteatamise tähtajast puudu jäänud tööpäeva eest.

Ameti põhimääruse ettevalmistamisega samal ajal valmistatakse ette käskkiri ameti teenistuskohdade koosseisu kehtestamiseks. Maaeluministri määrus ja direktori käskkiri ameti koosseisu kehtestamiseks jõustuvad samal ajal.

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulutusi riigieelarvest. Määruse rakendamiseks vajalikud kulud kaetakse ameti 2024. aasta eelarve vahenditest.

Määruse rakendamisega ei kaasne otseselt tulusid, kuid praeguseid riigieelarve vahendeid kasutatakse otstarbekamalt, sest ameti ülesandeid täidetakse tõhusamalt.

6. Määruse jõustumine

Määruse jõustumine on kavandatud 2025. aasta 1. jaanuaril. Määruse jõustumise ajaks lõpetatakse planeeritud ümberkorraldused, sealhulgas teenistuskohdade koosseisu muudatused ning sellega kaasnevad personalitoimingud.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile.